

КРАТЪК АНАЛИЗ ЗА ПАЗАРА НА ТРУДА КЪМ ОКТОМВРИ 2023 Г.

По данни на Агенцията по заетостта регистрираните в бюрата по труда безработни през месец октомври 2023 г. отчитат увеличение на годишна и месечна база. По данни от Наблюдението на работната сила, провеждано от Националния статистически институт, през третото тримесечие на 2023 г. на годишна база се отчита намаление на заетостта и увеличение на безработицата.

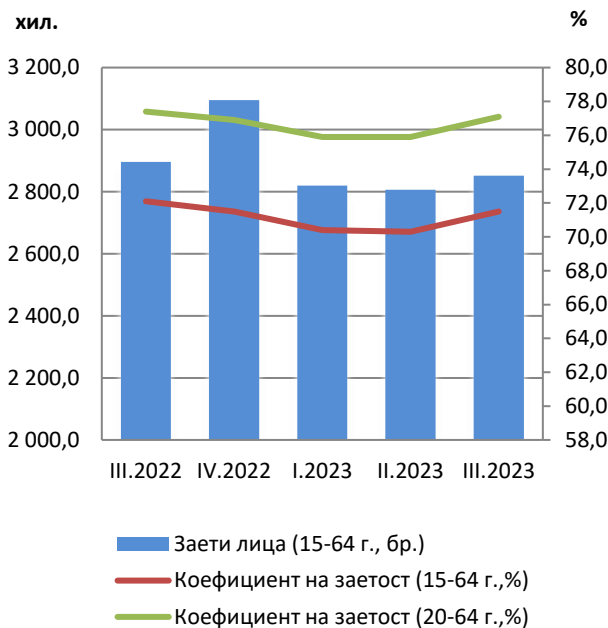
Заетост

През третото тримесечие на 2023 г.* **заетите** на възраст 15 и повече навършени години, **по данни на Националния статистически институт (НСИ)¹**, са **2 964.7 хил.** и намаляват с 35.5 хил. лица на годишна база спрямо третото тримесечие на 2022 г.

Коефициентът на заетост за населението на възраст 15-64 г. е 71.5%, с 0.6 процентни пункта (п.п.) по-малко спрямо същия период на предходната година.

Коефициентът на заетост за възрастовата група 20-64 г. е 77.1%, и е с 0.3 п.п. по-нисък спрямо третото тримесечие на 2022 г. Сред икономическите дейности с най-голям брой заети на възраст 15 и повече навършени години през второто тримесечие на 2023 г. са „Преработваща промишленост“ (540.5 хил.), „Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети“ (482.2 хил.), „Строителство“ (240.6 хил.), „Транспорт, складиране и пощи“ (206.1 хил.), „Държавно управление“ (201.0 хил.), „Селско, горско и рибно стопанство“ (184.9 хил.), „Хуманно здравеопазване и социална работа“ (176.3 хил.) и „Образование“ (163.0 хил.).

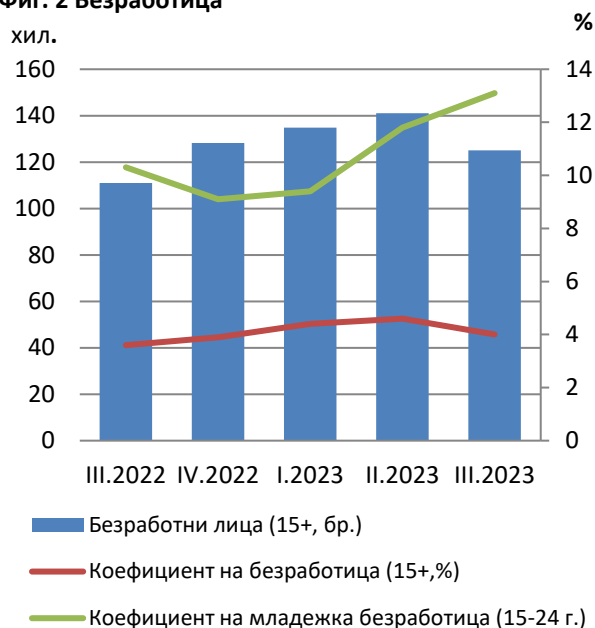
Фиг. 1 Заетост

¹ От началото на 2021 г. Наблюдението на работната сила, провеждано от Националния статистически институт, се осъществява в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) 2019/1700, което налага промени в методологията на наблюдението, като резултатите от Наблюдението на работната сила за първо тримесечие на 2023 г. не са напълно съпоставими с тези за предишни периоди.

*Данните са ревизирани на база резултатите от Преброяване 2021.

Фиг. 2 Безработица

Безработица

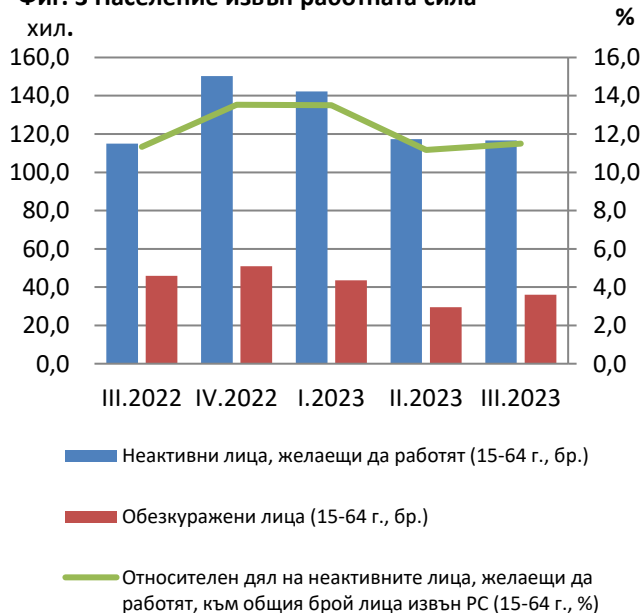
През третото тримесечие на 2023 г.* броят на **безработните** е 125 хил., с 14 хил. повече спрямо същото тримесечие на предходната година.

Коефициентът на безработица се увеличава с 0.4 п.п. през разглеждания период и достига до 4%.

Броят на **безработните младежи** (15-24 г.) се увеличава с 4.3 хил. и достига 17.7 хил. през третото тримесечие на 2023 г. Броят на безработните младежи във възрастовата група 15-29 г. е 29.3 хил. и се увеличава на годишна база с 0.5 хил. Коефициентът на младежка безработица (15-24 г.) се установява на 13.1% през третото тримесечие на 2023 г., а коефициентът на безработица за възрастовата група 15-29 г. е 8.3%.

През разглеждания период коефициентът на продължителна безработица се увеличава с 0.1 п.п. и достига до 2.1%, а броят на продължително безработните лица отбелязва увеличение от 3.2 хил. и достига 66.3 хил. или 53% от всички безработни.

Фиг. 3 Население извън работната сила

Лица извън работната сила

Неактивните лица, желаещи да работят, на възраст 15-64 г., са 116.7 хил., като се увеличават с 1.7 хил. спрямо третото тримесечие на 2022 г.

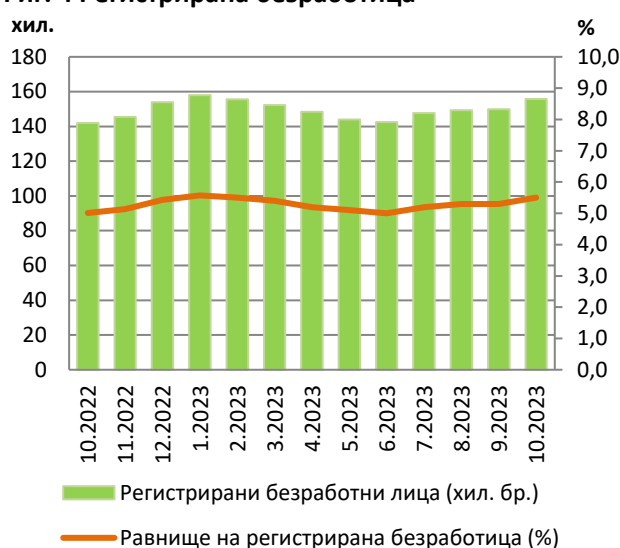
През разглеждания период **обезкуражените лица** на възраст 15-64 г. са 36 хил. и отбелязват намаление от 9.9 хил. в сравнение със същия период на предходната година.

Относителният дял на неактивните лица на възраст 15-64 г., желаещи да работят, към общия брой лица извън работната сила (15-64 г.) е 11.5% през третото тримесечие на 2023 г. и в сравнение със същия период на предходната година стойността на показателя се увеличава с 0.2 п.п.

*Данните са ревизирани на база резултатите от Преброяване 2021.

Регистрирана безработица

Фиг. 4 Регистрирана безработица

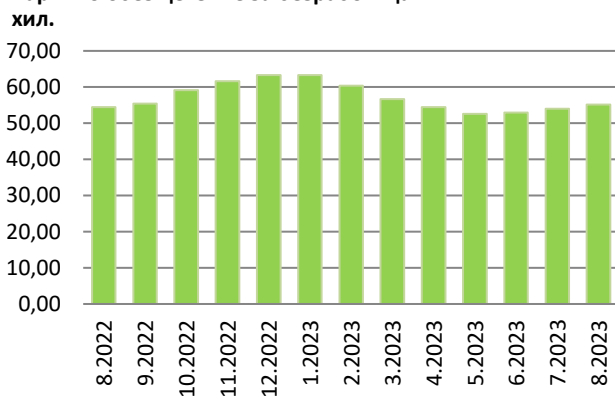

По данни на **Агенцията по заетостта (АЗ)** през октомври 2023 г. регистрираните в бюрата по труда безработни лица се увеличават на годишна и месечна база като в края на месеца броят им е **155 793**. В сравнение с месец октомври 2022 г. те се увеличават с 13 806 лица. На месечна база също се наблюдава увеличение от 5 915 лица.

Равнището на регистрирана безработица³ се увеличава с 0.5 п.п. спрямо октомври 2022 г. и достига до 5.5% през октомври 2023 г., а в сравнение със септември 2023 г. стойността на показателя се увеличава с 0.2%.

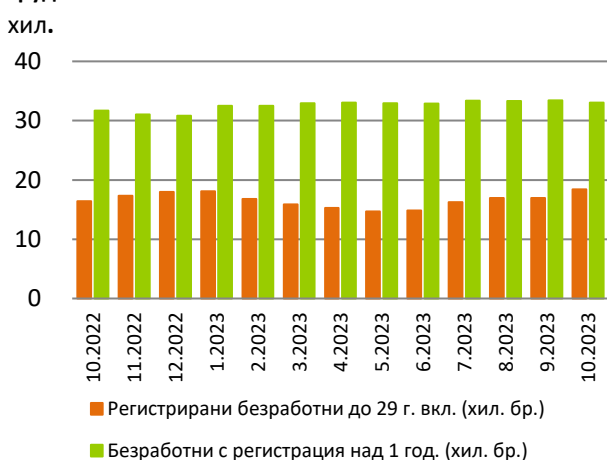
В 11 области равнището на регистрирана безработица е по-ниско от общото за страната, като най-ниско е в областите: София-град (1.6%), Варна (3.4%), Перник и Стара Загора (4.2%), Габрово и Пловдив (4.4%), Бургас (4.6%) и Софийска област (4.8%), а най-високо в областите: Видин (15.4%), Монтана (12.7%), Враца, Кърджали и Шумен (10.7%), Силистра (10.6%) и Благоевград (10.5%).

Фиг. 5 Регистрирани безработни лица с право на парично обезщетение за безработица

По данни на **Националния осигурителен институт (НОИ)** през м. август 2023 г. броят на регистрираните **безработни лица с право на парично обезщетение за безработица** е 55 123 лица или 36.9% от всички регистрирани безработни. В сравнение със същия период на 2022 г. се наблюдава увеличение от 697 лица.

Фиг. 6 Неравнопоставени групи на пазара на труда

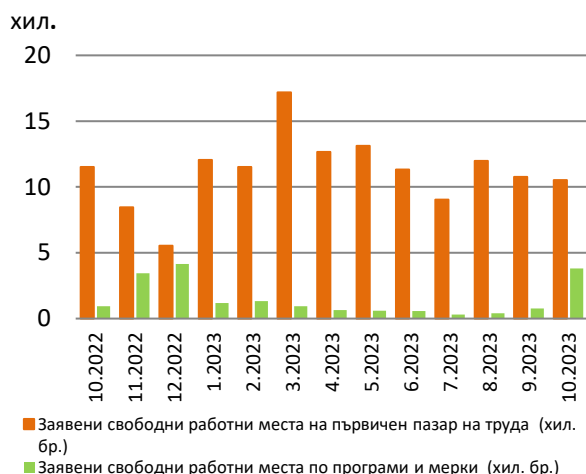

Неравнопоставени групи на пазара на труда

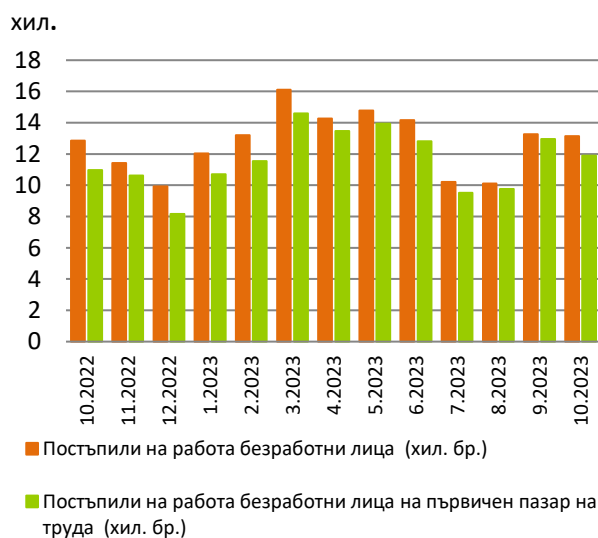
През октомври 2023 г. безработните от всички наблюдавани групи в неравнопоставено положение на пазара на труда се увеличават на годишна база: младежите до 24 г. (с 20.8% до 8 644 лица); младежи до 29 г. (с 12.3% до 18 427 лица); лица без квалификация (с 14.1% до 87 845 лица); лица с основно и по-ниско образование (с 16.3% до 67 742 лица), продължително безработни лица (с 5.1% до 33 267 лица), безработни с увреждания (с 20.8% до 10 574 лица) и безработни лица над 50-годишна възраст (с 11.7% до 65 311 лица).

³Данните са ревизирани към икономически активното население, установено при Преброяване 2021г.

Фиг. 7 Заявени свободни работни места в АЗ

Фиг. 8 Постъпили на работа безработни лица

Работни места и постъпили на работа лица

Заявените работни места на първичния пазар на труда през октомври са 10 529. Най-голям дял свободни работни места са заявени в преработващата промишленост (36.2%), търговията (12.5%), образованието (9.5%), хотелиерството и ресторантьорството (8.2%), държавното управление (7.7%) и административните и спомагателните дейности (7.1%).

По данни на АЗ през октомври 2023 г. на работа са постъпили общо 13 146 безработни, повечето от които (11 901 лица) са започнали работа на първичния пазар на труда. От началото на годината броят на постъпилите на работа лица е 131 278, по-голямата част от които (121 221 лица) са започнали работа на първичния пазар на труда. През месеца работа на субсидирани работни места са започнали 1 245 безработни лица от рисковите групи – 1 139 по програми и мерки за заетост и 106 – по схеми на Програма „Развитие на човешките ресурси“.

Според данните на АЗ през октомври 2023 г. най-много започнали работа се отчитат в сектора на преработващата промишленост – 21.4%, следват търговията – 14%, хотелиерството и ресторантьорството – 6.5%, строителство – 5.7%, хуманното здравеопазване и социалните дейности – 5.4% и държавното управление – 5.4% и др.

Подробни месечни анализи се публикуват в рубрика „Статистика и анализи“ на интернет страницата на Агенцията по заетостта (<https://www.az.government.bg/stats/2/>).

ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ПАЗАРА НА ТРУДА

		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021*	2022	III тр. 2022**	III тр. 2023**
Заети по данни на НСИ (Наблюдение на работната сила)																
Население 15 - 64 г.	бр.хил.	5 079,1	5 009,9	4 923,6	4 859,2	4 795,6	4 726,6	4 658,8	4 595,2	4 531,1	4 474,1	4 417,1	4 382,8	4 338,3	4 019,4	3 988,2
Коефициент на икономическа активност 15 - 64 г.	%	66,7	65,9	67,1	68,4	69,0	69,3	68,7	71,3	71,5	73,2	72,2	72,0	73,6	74,8	74,6
Заети лица на 15 и повече навършени години	бр. хил.	3 075,3	2 965,2	2 934,0	2 934,9	2 981,4	3 031,9	3 016,8	3 150,3	3 152,7	3 233,1	3 121,7	3 076,5	3 150,5	3 000,2	2 964,7
Заети лица на 15-64 г.	бр. хил.	3 037,0	2 927,5	2 894,9	2 889,4	2 927,4	2 973,5	2 954,3	3 073,4	3 068,9	3 136,3	3 024,3	2 986,7	3 053,3	2 896,3	2 851,9
Заети младежи на 15-24 г.	бр. хил.	219,1	190,2	178,3	164,5	152,7	143,2	133,4	148,6	130,3	134,6	115,0	104,0	123,8	117,3	116,7
Заети младежи на 15-29 г.	бр. хил.	549,3	502,2	488,6	463,4	464,9	465,9	440,3	464,5	434,0	432,5	381,2	348,4	368,6	331,2	325,0
Коефициент на заетост (15-64 г.)	%	59,8	58,4	58,8	59,5	61,0	62,9	63,4	66,9	67,7	70,1	68,5	68,1	70,4	72,1	71,5
Коефициент на заетост (20-64 г.)	%	64,7	62,9	63,0	63,5	65,1	67,1	67,7	71,3	72,4	75,0	73,4	73,2	75,7	77,4	77,1
Коефициент на младежка заетост (15-24 г.)	%	24,3	22,1	21,9	21,2	20,7	20,3	19,8	22,9	20,7	21,8	18,8	16,8	19,8	21,0	20,2
Коефициент на младежка заетост (15-29 г.)	%	39,4	37,2	37,5	36,7	38,0	39,2	38,3	42,0	40,8	42,1	38,5	35,8	38,5	39,2	38,2
Безработни по данни на НСИ (НРС)																
Безработни лица - общо	бр. хил.	352,3	376,2	410,3	436,3	384,5	305,1	247,2	206,9	173,3	142,8	168,6	171,1	140,4	111,0	125,0
Безработни младежи (15-24 г.)	бр. хил.	61,5	63,5	69,7	65,1	47,6	39,6	27,7	22,1	18,9	13,1	19,1	19,6	14,9	13,4	17,7
Безработни младежи (15-29 г.)	бр. хил.	109,5	118,5	128,5	128,9	100,1	78,4	61,4	51	39,1	31,9	36,7	40,6	31,7	28,8	29,3
Брой продължително безработни (над 1 г.)	бр. хил.	162,7	210,0	226,6	250,3	232,5	187,0	146,1	113,8	101,6	81,0	75,9	84,6	75,6	63,1	66,3
Коефициент на безработица	%	10,3	11,3	12,3	12,9	11,4	9,1	7,6	6,2	5,2	4,2	5,1	5,3	4,3	3,6	4,0
Коефициент на младежка безработица (15-24 г.)	%	21,9	25,0	28,1	28,4	23,8	21,6	17,2	12,9	12,7	8,9	14,2	15,8	10,7	10,3	13,1
Коефициент на младежка безработица (15-29 г.)	%	16,6	19,1	20,8	21,8	17,7	14,4	12,2	9,9	8,3	6,9	8,8	10,4	7,9	8,0	8,3
Коефициент на продължителна безработица (над 1 г.)	%	4,7	6,3	6,8	7,4	6,9	5,6	4,5	3,4	3,1	2,4	2,3	2,6	2,3	2,0	2,1
Лица извън работната сила по данни на НСИ (НРС)																
Неактивни лица на възраст 15-64 г.	бр. хил.	1 691,8	1 707,6	1 619,7	1 536,5	1 486,9	1 450,6	1 459,2	1 317,7	1 291,4	1 197,7	1 226,7	1 227,4	1 147,1	1 014,3	1 014,3
Неактивни лица на възраст 15-64 г., желаещи да работят	бр. хил.	316,6	324,0	309,7	299,7	274,1	251,7	235,5	184,5	160,9	122,3	138,0	172,1	153,4	115,0	116,7
Обезкуражени лица на възраст 15-64 г.	бр. хил.	220,7	233,5	225,6	206,5	188,7	170,0	163,4	112,2	81,4	61,7	61,7	57,2	51,7	45,9	36,0
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022**	10,2022	10,2023
Безработни по данни на Агенция по заетостта																
Безработни регистрирани в бюрата по труда	бр.	350 944	332 601	364 537	371 380	366 470	330 816	284 707	236 752	202 994	185 266	241 413	181 486	147 804	141 987	155 793
Равнище на регистрирана безработица	%	9,5	10,1	11,1	11,3	11,2	10,1	8,7	7,2	6,2	5,6	7,4	5,5	5,2	5,0	5,5
Регистрирани безработни младежи до 24 г.	бр.	30 168	29 797	35 839	35 286	28 745	21 578	14 736	12 920	10 023	9 231	12 504	8 343	7 050	7 151	8 644
Регистрирани безработни младежи до 29 г.	бр.	63 500	63 690	74 779	74 720	64 122	51 680	37 998	33 600	26 785	23 998	30 854	20 230	16 540	16 411	18 427
Безработни лица с регистрация в бюрата по труда над 1 г.	бр.	110 848	118 135	118 832	122 738	138 473	146 010	118 278	87 706	65 074	47 871	47 263	42 745	35 525	31 666	33 267
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	8,2022	8,2023
Безработни по данни на НОИ																
Регистрирани безработни лица с право на парично обезщетение за безработица	бр.	136 755	106 580	117 688	116 525	100 806	90 192	87 837	79 207	72 743	62 921	104 029	69 885	56 911	54 426	55 123
		2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	10,2022	10,2023
Безработица по данни на Евростат ***																
Равнище на безработица средно за ЕС-28 (ЕС-27 от 2020 г.)	%	9,6	9,7	10,5	10,9	10,2	9,4	8,6	7,6	6,8	6,3	7,1	7,0	6,1	6,1	6,0
Равнище на безработица за България	%	10,2	11,3	12,3	13,0	11,4	9,2	7,6	6,2	5,2	4,2	5,1	5,3	4,3	4,0	4,4
Равнище на младежка безработица (15-24г.) средно за ЕС-28 (ЕС-27 от 2020г.)	%	21,4	21,8	23,3	23,8	22,2	20,4	18,7	16,8	15,2	14,4	16,8	16,6	14,5	14,6	14,9
Равнище на младежка безработица (15-24г.) за България	%	21,9	25,0	28,1	28,4	23,8	21,6	17,2	12,9	12,7	8,9	14,2	15,8	10,7	8,9	12,4

* От началото на 2021 г. наблюдението на работната сила се провежда в съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) 2019/1700, което налага промени в методологията на наблюдението, поради което резултатите от НРС не са напълно съпоставими с тези за предишни периоди. Данните за I тримесечие 2022 и I тримесечие 2023 са ревизирани на база резултатите от Преброяване 2021.

** Данните са ревизирани към икономически активното население, установено при Преброяване 2021 г.

*** Данните са сезонно изгладени.